

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: w kw. miesięcznie 1,50 zł z od-
wiecią. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzy-
maniu przedsiębiorstwa, złożeniu pracy, przerwaniu ko-
munikacji, otrzymujący nie ma prawa żądać pozatermi-
nowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abona-
mentu. Za dzień ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza
1 mm. (7 lin.) 10 gr. za reklamy na
str. 3-lin. w wiadomościach potocznych 30 gr. na pierw-
szej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstem ogła-
szeniu. „Głos Wąbrzeński” wychodzi trzy razy tygodni-
i to w poniedziałek, środę i piątek. Skrzynka poczte-
wa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11
Telefon 47. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204.252.

Sroda, Hermana
Czwartek, Dyonizego

Dziś wschód słońca o godz. 5,24 zach. 6,41
Jutro „ „ „ 5,22 „ 6,43
Dziś księżyc „ 3,20 „ 11,49

Nr. 40

Wąbrzeźno, czwartek 8 kwietnia 1926 r.

Rok VI

Na marginesie sprawy redaktora „Gazety Olsztyńskiej“.

W dniu 31 marca r. b. sąd niemiec-ki w Olsztynie skazał red. nacz. Ga-zety Olsztyńskiej p. Kaz. Jaroszyka na 3 miesiące więzienia — za „zbrodnie“ obrazy w druku gen. niem. v. Bahrfeldta — słynnego kata i podpalacza belgijskich wsi i [mia-t. „Zbrodnia“ p. red. Jaroszyka polegała na tem, że w jednym z numerów Gazety Olsztyńskiej ukaza-ła się wzmianka, przedrukowana z pism poznańskich — a donosząca o zaozycznym skazaniu gen. v. Bahrfeldta na śmierć przez sądy belgijskie. W notatce tej p. general dopatrzył się obrazy osobistej — pomimo, że notatka była z gruntu prawdzi-wa i pozbawiona wszelkich komentarzy i w rezultacie p. red. Jaroszyk stanął p r z e d alternatywą trzymiesięcznego więzienia.

W przebiegu rozprawy zarzu-cili „Gazecie Olsztyńskiej“, zbyt ostre występowanie przeciw państwowości niemieckiej — przyczem użyto wyrażenia, że „tarza ona niemczyzną w błocie“ (ziecht das Deutschtum in den Schmutz) W czasie swej przemowy — prokurator zaznaczył wyraźnie, że w tym wypadku, gdzie chodzi o obrazę generała v. Bahrfeldta — militarne i duchowe wodza Niemiec w ich najcięższych czasach (słowa p. prokuratora) — nie może być mowy o karze pieniężnej — i sąd musi zastosować karę więzienia.

Między innymi — w obronie „uci-śnionej niewinności“ pruskiego generała mordercy i podpalacza — przewodni-czący sedzia Wessel „stwierdził“ fakt, że „niemiecki sąd, rozpatrując wyrok sądów belgijskich uznał niewinność gen. v. Bahrfeldta — czyli że oskarżenia są-dów belgijskich nie mają żadnych pod-staw.“ Rzecz prosta! Dziwnem by było dla nas żeby niemiecki sąd uznał winę gen. Bahrfeldta. Bandyci sądzili bandytę — podpalacze wydawali wyrok na podpalacza! Rezultat był łatwy do przewidzenia. Jakżeby można „ducho-wego i mititarnego przewodnika Nie-miec“ uznać winnym zbrodni, zarzucio-nych mu przez wrogie państwo!.. Prawda! Gen. Bahrfeldt palił wsię i miasta, rozstrzeliwał masowo kobiety i dzieci i starców — ale broń Boże nie był mordercą ani podpalaczem. On tyl-ko „wymierzał sprawiedliwość“ tym, którzy ośmielili się stanąć w obronie swej ojczyzny, którzy wzięli się być belgijczykami!.. To była pruska spra-wiedliwość, taka — jakiej tyle tysięcy razy doświadczyliśmy i my Polacy aż nadto dotkliwie na swojej skórze!..

Dziwnym jest jednak nie ten fakt, że gen. Bahrfeldt został przez pruskie są-dy uniewinniony — ale to, że przed nie-dawnym jeszcze czasem ci sami ludzie, którzy dziś nazywają go swoim wodzem duchowym i militarnym — zwalali ca-łą winę wojny na takich właśnie wo-dzów — co większa — wypierając się, wszelkiej z nimi solidarności i wspólno-ty! A przecież — niewiele lat minęło od tej chwili — i oto stało się to, co wielu jasnie widzących rzeczywistość — przepowiedziało: wilk wylazł z baraniej skóry.

Sprawa red. Jaroszyka aż nadto ja-sno wykazuje, czem są w istocie całe Niemcy dzisiejsze i jak władny i bez-względny jest ich stosunek do Polski. „Gazeta Olsztyńska“ — aczkolwiek bar-dzo umiarkowana i bynajmniej w swej treści nie przekraczająca granic prawo-myślności wobec Niemiec — jednakże już dlatego, że jest ona gazetą polską — jest niemiłosierną solą w oku. Ra-dziłoby oni ją zamknąć — przytłumić ten nienawistny dla nich głos ciemnej polskości — ale nie mogą już dziś użyć dawnych metod hakatystycznych. Da-lej więc wymyślać i wynajdywać „prze-stępstwa“ jakich się redakcja tej pla-cówki polskiej dopuszcza niby wobec państwowości niemieckiej. W d. 31 mar-ca wynaleźli Niemcy jeszcze drugą hi-storię — „obrazę“ żandarma niemiec-kiego — w której oskarżał redaktora Jaroszyka sam pan landrat hr. Bruchl. „Obrazę“ ta polegała na notatce, w któ-rej opisane zostało zajście jednego robo-tnika polskiego z żandarem z Doroto-wa, przyczem żandarm zachował się jak na prawego potomka krzyżaków przystało — puścił w ruch pięści i wy-myślenia per „ty polaku“ i t. p. Otoż w zeznaniu pierwotnym żandarm zeznał, że wogóle tego robotnika nie był — na tomiast podczas rozpraw — przyznał, że „delikatnie“ wymierzył mu dłoń p-liczek — i chwycił go „sanft“ za koł-nier. Zeznanie to — jak było widać — było dla sądu niespodzianką, gdyż na-wet prokurator — z całą zajadłością przygotowywujący się do „zgniecenia“ moralnie p. red. Jaroszyka w rezultacie zmuszony był postawić wniosek o uwol-nienie podeszanego.

Było to tem więcej kompromitują-ce dla całego zespołu sędziów, że przy czy-taniu aktu oskarżenia przewodniczący Wessel obrażony w swych echt — nie-mieckich uczuciach dumy narodowej — zwrócił się do p. Jaroszyka oburzony — pytając, jak można było nawet przy-puścić, że żandarm pruski byłby do po-dobnego czynu zdolnym!

Pytanie to — w zestawieniu z przy-znaniem się żandarma do „delikatnego“ wymierzenia policzka było aż nadto cha-rakterystyczne — i co więcej kompro-mitujące dla Niemców.

Coraz to częściej u nas odzywają się głosy, nawołujące do współzycia z Niemcami — do zaufania ich dobrym chęciom względem Polski — i t. p. Jaką wartość praktyczną mają te „hasła“ — dowodzi aż nadto jasno proces red. Jaroszyka! Nie jest on bynajmniej od-osobniony faktem — gdyż takich szkan mamy na terenie dzisiejszego zaboru pruskiego setki i tysiące — Niemcy u nas zażywają nieograniczonej swobody.. A jak traktują ludność polską u siebie?..

Wystarczy wziąć do ręki pierwszą lepszą gazetę polską — aby się o tem przekonać — niema bowiem dnia, aby nie drukowano gdzieś opisu jakiegoś zaj-ścia o wybitnie hakatystycznym chara-akterze. Ostatnio znow, jak się dowi-adjemy — Niemcy usuwają od pracy wszystkich polaków na Śląsku! — Nie

dość na tem: wszyscy polacy, nie posia-dający obywatelstwa niemieckiego — są usuwani z Niemiec bezapelacyjnie — i to w tym czasie, gdy u nas cofa się nakazy wyjazdu optantom niemiec-kiem!..

Doprawdy — czas już zakończyć do-tychczasową taktykę głaskania Niemców. Krzyżacki gad nigdy nie zrozumie i nie odczuje względów, jakie mu ktokolwiek okaże na grzeczność odpowie chamstwem, a na dobroć podłością! Jedno tylko jest w stanie utrzymać go w karchach przy-zwoitości — to bezwzględność! Spróbuj-my na ich represje odpowiedzieć re-presjami, na ucisk uciskiem — a prze-konamy się, jak prędko skończy się szyskanowanie polaków w Niemczech! Wielkwe doświadczenie wykazało aż nadto dobitnie, że tylko jeden system jest dobry dla Niemców i wet za wet!

Genewa a Niemcy

O przebiegu obrad genewskich re-f rował p. Premier Szczyński tylko na komisji. Byłoby jednak wskazane, aby przemówił ad forum publicum, a to w celu usunięcia rozmaitych mylnych komentarzy, które Niemcy roz-powszechniają umyślnie urbi et orbi aby wszelką odpowiedzialność zrzucić z siebie.

Chcielibyśmy o to, w ja-kim świetle przedstawia się sprawa danych obietnic przez Anglię i Fran-cję, że na jesiennej sesji Ligi Narodów Polska ma szanse otrzymać miej-sce stałe w Radzie Ligi Narodów. Niemiecki minister Stresseman bar-dzo pesymistycznie wyrażał się o tych szansach. Rozsiewanie takich wiadomości ma naturalnie na celu szkodzić w pierwszym rzędzie Polsce, a później podkopać powagę Ligi Na-rodów.

Niemiecka opinia w tym kierunku dzieli się na dwa obozy: republikań-ski i nacjonalistyczny.

Obóz republikański głosi, że odrzu-cenie przyjęcia Niemiec w marcowej sesji do Ligi Narodów, nie kom ro-mituje wcale Niemiec, lecz Ligę Narodów. Przysiąc uszczy, że republika-nie niemiecscy wynaleźli bardzo spryt-ną, a zarazem skutną odpowiedź. U-silują oni prosto rzecz przedstawić tak, że dobrze się stało, iż Niemcy nie weszli do Ligi Narodów, bo tam nie można za nie ręczyć i na nie li-czyć

Nacjonałści zaś są z przebiegu obrad nadzwyczaj zadowoleni, bo są-dzą, że przebieg obrad genewskich w sesji marcowej kompromituje niemiec-kich twórców Ligarua. Ale przytem wołają, że Liga Narodów zlekceważy-ła Niemcy, że stała im się bardzo wielka krzywda, że ynik ostatnich obrad, genewskich jest formalną kom-promitacją Niemców.

Dziś trzeba umieć czytać prasę niemiecką, aby mózr sobie stworzyć odpowiednią myśl przewodnią. Stre-szczając rzecz całkiem ogólnie, w obu odłamach przejawia się bardzo wiel-kie zadowolenie z wyniku sesji marco-wej. Przy końcu sesji, gdy Niemcy ujrzeli, że lakoniczna depesza Hunden-burga zaskodziła im bardzo, zaczęli grać rolę ofiarnych baranków, czem wywołali obietnice Chamberlaina i

Brianda. Ta udana rola baranków przejęła bardzo opinię angielską, któ-ra w ostatnich czasach jest znowu źle usposobiona dla Polski, a to dlatego, że pretensja Polski do miejsca w Ra-dzie Ligi jest tam uważaną za nieu-zasadnioną.

Jest więc rzeczą naszych mężów stanu przekonać cały świat, a przede-wszystkiem Anglię, że Polska ma uza-sadnione prawo wejścia na stałe miej-sce do Rady Ligi Narodów. — Zet.

Stan gospodarczy w Polsce.

Zagadnienia polityki międzynaro-wej które wvlonily się niedawno na terenie Ligi Narodów w Genewie od-wróciły uwagę społeczeństwa, od wew-nętrznych naszych trosk codziennych a nadewszystko o! sytnacji finanso-wej naszego Państwa, która nie przed-stawia się w zbyt różowym świetle i daje powód do uzasadnionych obaw.

Z powiedziane przez ministra Zdzie-chowskiego daleko idące zmiany w programie gospodarczym i finansowym mimo wpływu dość długiego okresu czasu nie nastąpiły. Bezczyńność tą składano na karb obrad i konferencji międzynarodowych na terenie genew-skim, leczono na to, że z chwilą ukończenia ważnych spraw politycz-nych w Genewie, rozpoczęcie się wzmo-żenie pracy nad poprawą stanu gospo-darczego, znalazł się kraj nasz wsku-tek błędnej i lekkomyślnej polityki po-przedniego rządu.

Z Warszawy jednak nadchodzą zło-wrogie wieści. W Radzie ministrów, która jest linią wytyczną stronnictw koalicyjnych, nie może jakoś przyjść do zgody w zapatrywaniach na naj-donioslejsze i na najważniejsze sprawy. Narady i debaty nad budżetem Ministerstwa Spraw Wojskowych i Ministerstwa kolei przedstawiają o-braz rzbieźności zdań i zapatrywań Redukcje budżetu, które część koalicy-ji uważa za niezbędne, inne ugrupo-wania tejże samej koalicji uważają za zgubne. Na tle tych nieporozumień pojawiają się pogłoski bądźto o całko-witem, bądźteż o częściowym przesile-niu rządowem.

U nas wogóle wiele się politykuje a nie się nie działa dla dobra państwa. Nasi poslowie myślą tylko o tem, że za rok będą wybory do Sejmu Usta-wodawczego, a więc, że skończą się dobre dla nich czasy. Wskutek tego najważniejszą troską, staje się nie do-brobyt i rozwój gospodarczy państwa lecz rozrost stronnictw i ugrupowań. Głosuje się i uznaje nie to co sumie-nie dyktuje za słuszne i sprawiedliwe lecz to, co partynna demagogja może użytkować w niedalekiej już walce wyborczej. Wszystko się odrzuca i niweczy, coby mogło wpłynąć ujemnie na popularność i rozrost stronnictwa.

Czyż tu nie może zaresgować su-mienie obywatelskie! Czyż nadal bę-dziemy szli tą drogą zmyry!!

Bardzo mylą się nasi politycy, je-żeli sądzą, że dziś w gruntownie zmie-nionej sytuacji, możemy stosować me-tody z przed sześciu lat. Społeczeń-stwo ma już dość tych paradoksów pe-litycznych. Wyborcy, którzy widzą ruinę majątkową, którzy zagrożeni są

utrata tego wszystkiego, na co krwa-
wo pracowali niemal całe swoje życie
nie dadzą się skusić pięknym fraze-
sem i pustym słowem. Precz więc
z polityką rujną naszą stan gospodar-
czy! Społeczeństwo domaga się sku-
tecznej i pozytywnej pracy nad po-
prawą obecnych oplakanych stosun-
ków gospodarczych.

Próba sanacji musi być przez rząd
koalicyjny na nowo rozpoczęta.

Powolał on do życia różne komisje,
przedłożył zredukowany preliminarz
budżetu, komisja budżetowa odbywa
posiedzenia i narady i niebawem
prace Komisji budżetowej i specjal-
nej przyjdą pod obrady Sejmu. Jest
to już więc ostatnia próba ratowania
się własnymi siłami. Jeśli to zawie-
dzie, czeka nas inflacja — równorzę-
dna z bankrutstwem — i kontrola fi-
nansowa Ligi Narodów.

Miejmy nadzieję, że do tej osta-
teczności nie przyjdzie i że wresz-
cie znajdzie się punkt zgody w rzą-
dzie koalicyjnym.

Zet.

Telegramy.

Służba wojskowa w Belgji.

Bruksela, Komisja wojskowa zredu-
kowała służbę wojskową w Belgji na
10 miesięcy.

Wniosek Wyzwolenia o wotum nieufności dla Skrzyńskiego wybrykiem.

Warszawa, Sejmowa komisja za-
graniczna kontynuje obrady nad sprawo-
zdaniem premiera Skrzyńskiego o sesji
Ligi Narodów w Genewie. Poseł dr.
Perl (PPS) oświadczył wniosek Wyzwole-
nia o wyrażeniu nieufności premierowi
Skrzyńskiemu i w sposób należyty dal
odprawę temu wybrykowi.

Proces Huberta Lindego rozpocznie się 8 kwietnia.

Warszawa, Proces byłego ministra
i byłego prezesa P. K. O. p. Huberta
Lindego odbędzie się w dniu 8 kwietnia
w warszawskim Sądzie Okręgowym pod
przewodnictwem sędziego Kozakowskie-
go. Oskarżać będzie prokurator Rudni-
cki, bronić będą adwokaci: Szurlej
i Brokman.

Na ławie oskarżonych oprócz p. Lin-
dego zasiądą pp. Wilhelm Bau i Bogu-
sław Hryniewicz.

Niemcy odpowiedzialne za genewską „klapę“.

Stwierdzają to dziś nawet Anglioi.

W niemieckich kołach politycznych
powstało zaniepokojenie z powodu ar-
tykułu berlińskiego korespondenta „Ti-
mesa“. W artykule tym autor przy-
pomina, że przed sesją genewską Niem-
cy i Rada Ligi Narodów wymienili ze
sobą szereg not, z których wynika, że
rząd niemiecki uznał delegację Rady
Ligi za wystarczającą i oświadczył
gotowość zrzeczenia się innych spe-
cjalnych żądań związanych ze wstą-
pieniem Niemiec do Rady Ligi. Ar-
tykuł w „Timesie“ komentowany jest
przez koła polityczne niemieckie jako
znak propagandy, która zdążyła do przy-
pisania Niemcom winy za rozbież-
ności genewskich.

Morderstwo pod Olsztynem.

(Pr. Wschodn.).

Donoszą z Olsztyna, że wczoraj
o godz. 19 w pobliżu miejscowości
Arya popełniono podwójne morderstwo,
którego ofiarą padli były major policji
Schmidt z Olsztyna i rządcą Quednau
Właściciel majątku Venski, którego
posiadłość jest pod zarządkiem przymu-
sowym, odgrażał się już nieraz by-
liemu majorowi policji Schmidtowi, któ-
ry z urzędu był zarządcą przymuso-
wym. Schmidt musiał wczoraj kon-
ferować z Venskim i znajdował się
w towarzystwie rządcy Quednaua.
W ciągu rozmowy Venski rozgniewał
się, chwycił za dubeltówkę i zastrzelił
Schmidta. Quednau, który przyskoczył
do Venskiego, by mu wyrwać broń,
również ugodzony został śmiertelnym

strzałem. Sprawcę podwójnego mor-
derstwa aresztowała policja olsztyńska.

Nowy Rząd w Rumunji.

P. A. T. — iezna donosi, że misję
utworzenia nowego gabinetu król Ru-
munski powierzył gen. Averescu
W skład nowego rządu weszli minist-
rowie Labadatu — Finanse, gen. Mirce-
sco-Wojna, p. Coanda — Przemysł-
gen. Valeanu-Komunikacja, p. Petrovic.
— Roboty Publ., p. Cubaldu — Spra-
wiedliwość, p. Negulescu — Oświata
p. Goldis Wyznania, p. Garofild Rol-
nictwo, p. Francu Praca, p. Lupas
Zdrowie Publiczne, p. Nitza Minister
Besarabji, p. Dori Minister Bakowiny,
p. Groza Minister Transylwanji.
Dzisiaj w południe odbyło się zaprzy-
sieżenie członków nowego Rządu.

Więści z kraju.

Jen. Szeptycki ustępuje.

Jen. broni Stan. Szeptycki, inspe-
ktor IV Armji złożył na ręce Min.
Spr. Wojsk. prośbę o dymisję. Jako
przyczynę swego ustąpienia gen. Sze-
ptycki podaje zarzuty jakie go spotka-
ły ze strony marszałka Piłsudskiego
podczas ostatnich wystąpień publicz-
nych Pana marszałka.

Ks. metropol. krakowski ma być mianowany kardynałem

Warszawska „Unja“ zamieszcza na-
stępujące doniesienie z Rzymu: Wed-
ług informacji ze źródeł watykań-
skich, dzienniki dobrze poinformowa-
ne donoszą, że na przyszłym konsys-
torzu papież zamianuje tylko czterech
kardynałów, z których 3 Włochów, oraz
czwartego Polaka, ks. metropolitę
arcybiskupa krakowskiego Sapiechę.

Aresztowanie anarchistów w Warszawie.

Warszawa, Na pl. Kerekiego przy-
łapano „archiwum“ anarchistów.
W archiwum znajdowały się druki
i odezwy treści antypaństwowej, zre-
dagowane dość mętnie.
Ogółem aresztowano 10 osób.
Dalsze dochodzenia w toku.

Urzednicy łódzkiego monopolu tytoniowego

skazani na karę ciężkiego więzienia.

Sąd okręgowy w Łodzi po dłuższych
rozprawach przeciwko 12 wyższym
urzednikom monopolu tytoniowego,
oskarżonym o nadużycia i sprzeniewie-
rzenia, wydał wyrok, mocą którego
dyrektor Wronka wraz z wicedyrekt-
orem Ludwikiem Koldem zostali skaza-
ni na karę więzienia na przeciąg 6 lat,
3 oskarżonych po 5 lat, 5 po cztery
lata, dwóch oskarżonych po 3 z zmianą
na dom poprawy i z zaliczeniem tym
ostatnim po 10 miesięcy aresztu pre-
wencyjnego. Ponadto sąd przyznał
skarbowi powództwo w wysokości
14 000 złotych.

Sejm rozpocznie obrady d. 20 kwietnia.

Warszawa, Konwent senjorów pod
przewodnictwem wicemarszałka Rata-
ja postanowił, iż komisja sejmowa
czynności swoje rozpoczyna po ferjach
we wtorek 12 kwietnia, pełna Izba
zbiera się zaś na posiedzenie we wto-
rek 20 kwietnia.

Zwolnienie meżatek z urzędów wojskowych.

Warszawa, Z dniem 1. IV. 1926 r.
wszystkie żonate urzędniczki, zatrud-
nione w biurach i urzędach wojsko-
wych, zostały zwolnione ze służby,
z prawem do odprawy w wysokości
3-miesięcznych poborów.

Zwolenia dokonano na zasadzie
art. 116 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r.

Sensacyjne aresztowanie w Wilnie

W ciągu ostatnich trzech lat pod
nadzorem policji pozostawał niejaki
Berel Kopański, zamieszkały w Wilnie.
Aresztowany pięciokrotnie, za każdym
razem był wypuszczony z więzienia
z powodu braku dowodów. Wszelkie
niezbite poszlaki wskazywały, że Ko-
pański jest agentem wywiadu sowie-
kiego. W dniu 23 b. m. Kopański

udał się do Mołodeczna na granicy
sowieckiej, gdzie przeszedł granicę i
po stronie sowieckiej wszedł w czeka-
jące nań auto. W aucie siedziało kil-
ku przedstawicieli mińskiego G. P. U.
Samochodem Kopański udał się do
Mińska, gdzie przedewszystkiem zgło-
sił się do tamtejszego urzędu G. P. U.,
poczem jeszcze tego samego dnia po-
wrócił nad granicę i do Wilna, przy-
wożąc ze sobą tajny bagaż, ważący
około puda. W nocy z 24 na 25 b. m.
Kopański znajdował się w swym mie-
szkaniu. W 2 godziny po jego przy-
byciu zgłosiła się doń policja polityczna
i dokonała rewizji. Pod schodami wy-
kryto stopy odezw komunistycznych,
świeżo wydanych w Mińsku dla ziem
wschodnich na dzień 1 maja. Rewizja
osobista w Kopańskiego dała nadspo-
dziewane winiki. Znalaziono przy nim
legitymację z 30 września 1924 r.,
wydaną przez mińskie G. P. U., jako
instruktorowi tego urzędu na ziemie
wschodnie. Jednocześnie znaleziono
przy Kopańskim instrukcje z mińskiego
G. P. U. w sprawie zorganizowania
demonstracji w dniu 1 maja r. b.

Aresztowanego Kopańskiego u-
mieszczono w więzieniu na Łukiszkach.

Trocki marzy o laurach morskich.

Lwów, Według wiadomości z Mo-
skwy, ludowy komisarz dla spraw
marynarki Woroszyłow ma ustąpić z
zajmowanego stanowiska, na objęcie
którego ma najwięcej szans Trockiego.

W razie nominacji Trockiego zgło-
sił swe ustąpienie Tuchaczewski, który,
jak wiadomo, jest zawziętym wrogiem
Trockiego.

Nowe prowokacje litewskie na granicy.

Wilno, Na granicy litewskiej ko-
ło miasteczka Nowe Troki oddział li-
tewskiej straży granicznej na znacznej
przeźszeni poobalał nasze słupy, czna-
czające długości granicy. Z chwilą
nadejścia naszego patrolu oddział ten
zbiegł.

Tego samego dnia koło wsi Kata-
rzynki dwóch strażników litewskich
usiłowało sprockować patrol K. O.
P. pogróżkami i wymysłami. W obu
wypadkach żołnierze K. O. P. zachę-
wali zimną krew i wytrwali na stano-
wisku w myśl przepisów dowódcy.
Niezależnie od tego donoszą nam z
Wilna, że szauliści, korzystając z cie-
mnej nocy, przedostali się na nasz ter-
ren w obszarze podgajeckim. Poni-
szczyli oni przewody telefoniczne na
przeźszeni pół kilometra. Zadaniem
napastników było przerwanie połącze-
nia telefonicznego między posterun-
kiem policyjnym podgajeckim a cen-
tralą policyjną, aby w razie napadu
dywersyjnego straż pograniczna nie
mogła się skomunikować i zawiadac
pomocy.

Litwa naśladuje metody carskiej Rosji.

Prześladowanie oświaty.

Ryga, W ubiegły piątek odbył się
w Kownie z inicjatywy szaulisów wiec,
który domagał się zamknięcia wszyst-
kich szkół polskich na Litwie, w od-
wet za zamknięcie przez rząd polski
nielegalnych szkół litewskich w pow.
święciańskim. Jest wysoce charakte-
ryczne, że mówcy na tym wiecu nie
kryli swej radości z powodu zarządze-
nia władz polskich, otwarcie wyznając,
że da to nowy powód do wysunięcia
sprawy wileńskiej na forum między-
narodowym.

Z całej Polski.

— Groźny, zagadkowy pożar we
Lwowie. Onegdaj w nocy we Lwo-
wie z niewyjaśnionej przyczyny wy-
buchł groźny pożar w zakładach tar-
taczych i składzie drzewa firmy „Li-
ceum Krzemienieckie“ we Lwowie
przy ulicy Gródeckiej. Niebezpieczeń-
stwo przerzucenia się ognia zagrażało
sąsiadującym składom opału i całemu
dworcowi czarniowieckiemu. Przez
pięć godzin trwały zmagania się stra-
ży pożarnej z rozsiałym żywiołem
którego pastwą padł szereg obiektów
budowlanych „Liceum Krzemienieckie-
go“, oraz zapasy i gotowe produkty,
wartości dziesiątków tysięcy złotych.

— Pensje dyrektorskie na G.
Śląsku. „Kurier Czerwony“ pisze:
Naczelnym dyrektorem Huty Królewskiej
na Śląsku, były minister przemysłu i
handlu, Kiedron, otrzymuje miesięcznie
około 15.000 złotych poborów. Pobory
wicedyrektorów Huty sięgają 10.000
złotych.

I to wszystko dzieje się wtedy gdy
na 8 wielkich pieców — dwa tylko są
czynne.

— Straszny wypadek w warszta-
tach radjowych. Z Warszawy dono-
szą: W warsztatach transatlantycznej
stacji radjowej podczas tak zwanego
srebrzenia cynkowych końców anteny
zajęty przy pracy dyrektor inżynier
Modrak, został w straszny sposób po-
parzony. W stanie ciężkim pogotowie
przewiozł go do szpitala. Wedle c-
rzeczenia lekarskiego, ofiara straszne-
go wypadku wzroku nie postrada, lecz
twarz zostanie zupełnie zaszpecona.

Wiadomości z Pomorza

Toruń, Regulacja ulic. Na posie-
dzeniu komisji administracyjno finanso-
wej miasta Torunia, na którym posta-
nowiono w myśl dawnej uchwały ra-
dy miejskiej przystąpić do zburzenia
trzech domów przy ul. Piekary celem
uregulowania ulicy Różanej, prowa-
dzącej z Rynku Staromiejskiego na
Przedmieście Bydgoskie, eslem położe-
nia na tej ulicy toru tramwajowego.
Do robót tych uchwalono przystąpić
w najbliższym czasie.

Trzy lata więzienia za święto-
kradztwo. Izba karna w Toruniu za
popełnienie świętokradztwa skazała
Franciszka Mostka na trzy lata a Ja-
na Brzozowskiego na pół roku wię-
zienia.

Kradzież 6000 zł. na poczcie.
Urzednik pocztowy Bróz w Radosz-
kach zdefraudował 6.000 zł. i zbiegł zagra-
nicę.

Toruń. (Zasadzenie młodocianych
rozbójników.) Onegdaj we wtorek
ab. m. Toruńska Izba karna rozpa-
tryła sprawę zabójstwa śp. Franc.
Stotwińskiego, które miało miejsce w
d. 9 listopada ab. r. Zabójstwa doko-
nali po pijanemu bracia Edwin i Wac-
ław Sawicy z Hiniec do spółki z
Bron. Lewandowskim z Mokrego —
używając za narzędzie zbrodni szyle-
tu i laski. Młodocianych przestępców
z których najstarszy liczy lat 26 — z
powodu nieokazania żadnej skruchy
Izba karna zasądziła na 1/2, 4 i 7 lat
ciężkiego więzienia. Skazani przyjęli
wyrok bez wzruszenia.

— (Przyłapanie 5.000 dolarów na
dworcu w Tczewie.) Na dworcu w
Tczewie przyłapała kontrola Skarbowa
żyda Reszyna z Warszawy, który w
lampie wozu sypialnego ukrył pięć
tysięcy dolarów w pociągu Warszawa
— Gdańsk.

Rozprawa odbyła się w Sądzie Okr.
w Starogardzie. Sąd skazał Reszyna
na konfiskatę 5000 dolarów i 2000 zł.
grzywny.

— Zlikwidowanie komitetu dla
bezrobotnych w Grudziądzu. Z d.
27 ab. m. z rozporządzenia Zarządu
Gł. funduszu Bezrobotnych w War-
szawie został zlikwidowany Grudziąd-
zki komitet dla Bezrobotnych — którego
agenty na przyszłość przyjmować be-
dzie Zarząd Obwodowy funduszu Bez-
robotnych w Toruniu.

— Chodźcie! (Śmiertelny skok z
pociągu.) Na paręset metrów przed
stacją kol. Miała zeskokczył w biegu
z pociągu niejaki Władysław Kubat z
Paszczewa i to tak nieszczęśliwie, że
uderzywszy głową o słup — zabił się
na miejscu. Przypuszczalną przyczy-
ną śmiertelnego stoku był brak biletu
do st. Miała gdyż przy zabitym zna-
lezione bilet tylko do st. Molerz.

— Tuchola. (Złotki kobiety wi-
sielca.) W poniedziałek b. t. w po-
bliżu Tucholi — w t. zw. lasku wegne-
rowskim znaleziono wiszące na drzewie
złotki 66 letniej wdowy Trojanowskiej
z Tucholi. Jak przypuszczają — nie-
szczęśliwa targnęła się na życie pod
wpływem obłąkania którego objawy
już od dłuższego czasu zdradzała: In-
nych przyczyn być nie mogło — zaś
samobójstwo z biedy wyklucza fakt
że tragicznie zmarła pędziła życie w
dostatku.

— **Starogard. Aresztowanie przemysłowca.** Donoszą nam, że na rozkaz sędziego śledczego osadzono w areszcie śledczym znanego tutaj przemysłowca r. Czesława Nagorskiego i jego syna Zygmunta.

Przyczyną aresztowania są niedozwolone machinacje walutowe jakich wyż. wym. dopuszczali się do spółki z gdańskim maklerem Szeruzem.

Wiadomości potoczne.

Wąbrzeźno, dnia 2 kwietnia 1926

— **Ważne dla posiadaczy pożyczek państw.** Z dniem 15 kwietnia b. r. upływa termin składania podań o wyższe przerachowanie: asygn z r. 1918, obligacji 5 proc. długo i krótkoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej z r. 1920 oraz świadectw tymczasowych imiennych i na okaziciela na powyższe pożyczki.

Do podań, skierowanych do Urzędu Pożyczek Państwowych, należy załączyć: oryginalne obligi, względnie — w razie ich skonwertowania — zaświadczenie instytucji, która w imieniu petenta dokonała konwersji, jak również dowód, stwierdzający datę nabycia obligacji z roku 1918—20 w urzędowej placówce sprzedaży. W podaniu trzeba oświadczyć, że nie korzystało się z pożyczek pod zastaw zgłoszonych do konwersji obligacji.

— **Komunikat.** Na zasadzie art 9 ustawy z dnia 20 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. N 90 poz 629), o uzupełnieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań Skarbu Państwa w tytułu pożyczek państwowych oraz konwersji rzeczonych pożyczek (Dz. U. R. P. N. 27. poz. 274) oraz ustępu 6-go § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 6 października 1925 (Dz. U. R. P. N. 105, poz. 736) o sposobie dokonania przerachowania zobowiązań Skarbu Państwa w tytułu pożyczek państwowych, niniejszym ogł. szta się, iż z dniem 15 kwietnia 1926 r. upływa termin składania zgłoszeń o wyższe przerachowanie obligacji wewnętrznych pożyczek państwowych z lat 1919—1920.

Wobec powyższego pierwotni nabywcy:

1. asygnat, wypuszczonych na podstawie Dekretu Rady Regencyjnej z dnia 30 października 1918 r. (Dz. Pr. P. P. N. 4, poz. 32),
2. obligacji 5 proc. długoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej z r. 1920 (Dz. U. R. P. N. 25 poz),
3. obligacji 5 proc. krótkoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej (Dz. U. R. P. N. 21, poz. 115) oraz świadectw tymczasowych na obligacje rzeczonych pożyczek,

którzy pragną uzyskać wyższe przerachowania tych obligacji względnie świadectw tymczasowych na obligacje 5 proc. państwowej pożyczki konwersyjnej na zasadach wyszczególnionych w ustawie z dnia 20 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. N. 9, poz. 629) winni nadsyłać do dnia 15 kwietnia 1926 r. do Urzędu Pożyczek Państwowych Warszawa, Senatorska 29, podania oraz odnośne dowody, przewidziane w §§ 2, 3 i 4 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 6 października 1925 r. jak to:

1. obligacje względnie świadectwa tymczasowe imienne lub na okaziciela,
2. dowody nabycia powyższych tytułów w instytucjach, które dokonywały ich sprzedaży lub przyjmowały zapisy na nie w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa z ustaleniem dokładnego terminu ich nabycia i zapłaty za nie lub w razie napisu na raty, dnia wpłaty ostatniej raty przedłożenie imiennego świadectwa tymczasowego będzie uważane jako dostateczny dowód o ile w tym świadectwie wskazane są okoliczności wyszczególnione w niniejszym punkcie,
3. deklarację proszącą, że do konwersji są przedłożone te same obligacje, które zostały przez nich nabyte i że pod zastaw tych obligacji nie były uzyskiwane żadne pożyczki, w razie lombardowania obligacji należy przedstawić od instytucji, która udzielała wzmiankowanej pożyczki, i zaświadczenie z wyszczególnieniem w nim: wysokości pożyczki, daty jej uzyskania oraz całkowitej spłaty,
4. dla zastawiania postanowień art. 4 wzmiankowanej w wstępie ustawy z dnia 20 lipca 1925 r. urzędowe dowody wpłaty złotem lub walutami pełnowartościowymi z wskazaniem sumy i dnia wpłaty, przytem za waluty pełnowartościowe w rozumieniu tej ustawy uznaje się: dolary Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, dolary kanadyjskie, funty sterlingi, franki szwajcarskie, floreny holenderskie, korony duńskie i szwedzkie oraz milrejs brazylijskie.

Wpłaty na obligacje 5 proc. pożyczki długo lub krótkoterminowej asygnatami z r. 1916 należy stwieżić urzędowymi dowodami, ze wskazaniem daty nabycia asygnat.

Osoby, które dokonały konwersji obligacji pożyczek państwowych na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. N. 27, poz. 274) oraz z dnia 28 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. N. 114 poz. 1021) uprawnione są do dodatkowej konwersji na zasadach ustawy z dnia 20 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. N. 9 poz. 629) o ile odpowiadają wyżej podanym wymogom.

W tych wypadkach od podania oprócz wyszczególnionych dowodów, należy dołączyć zaświadczenie instytucji, która dokonała konwersji w imieniu petenta, oraz wymienić NN i imien-

na wartość posiadanych obligacji 5 proc. państwowej pożyczki konwersyjnej, uzyskanych przy powyższej konwersji.

— **Pluźnica, d. 30. III. 1926 r.** Staraniem przedstawiciela redakcji Słowa Pomorskiego — w d. 29 b m. o godz. 19-tej odbyło się w Pluźnicy publiczne zebranie, które zagalil wyznaczony przewodniczący p. Paczkowski. Zebrani uczestnicy — w liczbie 70 osób, po wysłuchaniu przemówienia p. Jeszkiego z Torunia na temat ogólnej gospodarki kraju — powzięli m. in. uchwałę, domagającą się od Rządu natychmiastowego usunięcia optantów niemieckich.

Przebieg debat był naogół spokojny za wyjątkiem małego incydentu z pijanym gospodarzem Frączakiem — którego jednak dość szybko przywołano do porządku — wyrzucając prostopu za drzwi. Smutniejszym jednak o wiele był zaobserwowany fakt zachowania się 4-ch młodych miejscowych inteligentów — polaków, który będąc w towarzystwie jednego Niemca (n. b. doskonale mówiącego po polsku) cały czas prowadzili między sobą rozmowę w języku niemieckim. Ta niewczesna kurtuazja wobec naszego wroga świadczy aż nadto wymownie o tem, że niektórzy nawet z pośród naszej inteligencji pomimo tylu lat istnienia niepodległej Polski — nie zdołali jeszcze pozbyć się hańbiącego piętna germanizacji. Dawniej w okresie panowania Niemców — jeśli przypadkiem w towarzystwie znalazło się 10 Niemców i choćby dwóch Polaków — ci ostatni rozmawiali ze sobą — a często nawet z Niemcami wyłącznie tylko po polsku! Dziś — chociaż mamy niepodległość narodową — jeśli gdziekolwiek do towarzystwa 20 Polaków zbliży się jeden Niemiec — rozmowa natychmiast zaczyna się toczyć w języku niemieckim. A jeśli kto zapyta takich panów dlaczego tak postępują swoją ojczystą mową — otrzyma odpowiedź, że tego wymaga prosta grzeczność! Przekłeta to grzeczność — okupiona kosztem poniżenia godności narodowej Polaka!

Czas by już był najwyższy, abyśmy wszyscy zdali sobie sprawę z tego, że jesteśmy u siebie w kraju — a jeśli jakiś Niemiec chce z nami utrzymywać stosunki — niech się nauczy mówić po naszemu. Przypomnijmy sobie, jak to przed kilkunastu laty ci sami Niemcy gnębili naszą narodowość — zmuszając nas nawet myśleć po niemiecku. Ocknijmy że się nakoniec — i zacznijmy Niemcom płacić pięknem za nadobne. Kto w Polsce mieszka, — i polski chleb zjada — niech się nauczy po polsku — albo — fora ze dwora — do Niemiec! Zacznijmy tak tylko postępować z Niemcami u nas — jak oni postępują z Polakami u siebie, a wszystko innym zupełnie odtąd pójdzie torem.

Obserwator.

— **Golub. Kradzieże.** Posterunek Pol. Państw. w Golubiu w swojej wiecznej pogoni za złodziejami zdarł już nie jedną parę butów i niejednego amatora cudzej własności zdołał umieścić na rządowym wikcie w bezpłatnych hotelach państwowych za kratkami. Niestety nie zmniejszyło to w niczem frekwencji tego najwygodniejszego zdaniem niektórych — zawodu, który niestety w większości wypadków przynosi swoim adeptom w zysku niewiele — bo tylko zawód. I chociaż wiosna jeszcze dość daleko jednak kradzieże kwitną w Golubiu pomimo panujących chłódów — a złodzieje choć nikt ich nie siał wyrastają nagle z pod ziemi jak grzyby po deszczu.

W ciągu ostatniego tygodnia ogolono znów kilka osób z różnych przedmiotów i pieniędzy przyczem jednak część złodziejaków w padła w nastawione sieci policyjne i dzisiaj gorzkimi łzami stara się zmęczyć stalowe kraty więzienne i niemniej od nich twarde serca prokuratora i sędziów. Taki na przykład Kazimierz Modrzyński z Płonego! Czyż to jego wina — że spodobała mu się biżuteria p. Jasińskiej z Kola — a że po przodkach odziedziczył pewną lepkość w palcach — nic też dziwnego, że wspomniana biżuteria, jako niezbyt ciężka przyklepiła mu się do ręki!... A rezultat tego gorzkiego żalu i rekolacje za kratami. — Albo taki Bieńkowski Bolesław z Golubia — czło- wiek porządny — jednak chronicznie zmarznięty chciał choć raz w życiu u-

żyć i rozgrzać się uczciwie no i „zabrał, s bie trochę węgla od p. Chmary z Golubia. No i trzeba mieć pecha. Bo le dwie, że zmarznął Bieńkowski zdołał nos wytknąć na ulicę — trach djabli nadali policję... Zrobiło mu się ciepło (po raz pierwszy w życiu) i choć nie zdążył użyć skradzionego węgla — który mu policja zabrała tem nie mniej jednak będzie mu ciepło!...

Najbezczelniej zachował się jednak Michał Dąbrowski z Młyna handlowego bo nie mogąc na razie znaleźć żadnego mniejszego przedmiotu potrzebując zaś nagwałt coś ukraść — nie wiele myślał skradł... wóz Lewinowi z Golubia. — Rzecz prosta — że wozowi mógł ukryć w kieszeni od kamizelki — no! — wpadł! Zgubiła go — manja... wielkości.

Niezależnie od tych panów, którym dbała o swoich pupilów władza więzienna przygotowała święta za kratkami spisano w Golubiu 17 protokołów za przekroczenie przepisów administracyjnych — i jeden — za zakłócenie porządku... .

Już to trzeba przyznać, że nasza policja w Golubiu czasu wolnego wiele niema!... A szkoda!

— **Grudziądz.** (Czyje zwłoki?) W dniu 27 marca o godz. 3 popoł. wydołby z Wisły zwłoki nieznanego to- picia, który za całą legitymację posiadał przy sobie tylko bilet Wąbrzeskiej kolei elektrycznej, z czego można wnioskować, że nieboszczyk ostatnio przebywał w naszym mieście. Być może nawet, jest on stałym tańszym mieszkanicem że posiada tutaj rodzinę, znajomych czy przyjaciół wobec czego uprasza się wszystkich, którzy by mogli ewentualnie przyczynić się do ustalenia tożsamości nieszczęśliwego o stawienie się w Grudziądzkiej Ekspedycji Policji Śledczej ul. Kościelna 5.

Topielec jest mężczyzną wysokim na 1,65 cm. lat około 50, wasy i brwi posiada ciemne, twarz małą, oczy szare — ubrany jest w szare sukienne palto jesienne w ciemne prążki, i długie czarne spodnie i także marynarkę i kamizelkę — trzewiki nr. 29, koszula biała z monogramem „A. F.“ Prócz tego znaleziono przy nim chusteczkę do nosa z monogr. „J. D.“ Jak wykazuje stan rozkładu ciała utonięcie nastąpiło mniej więcej przed 10 dniami.

Rozmaitości.

Sumienie sędziów amerykańskich.

Historja skandałów amerykańskich wzbogaciła się świeżo dwoma faktami, świadczącymi wymownie o barbarzyńskim pojęciu sprawiedliwości u sędziów tamtejszych.

W Chicago sądzono w ostatnich dniach dwu słynnych bandytów, członków szajki, która długo grasowała w mieście. Pewnego dnia dni bandyci otoczeni przez policję, wydobyli rewolwery i poczęli strzelać, zabijając dwu policjantów. Sąd w Chicago uwołał ich, motywując wyrok tem, iż policja była uzbrojona, zatem bandyci mieli prawo stanąć w swojej obronie!

Równocześnie sąd w Nowym Jorku wydał zgola oryginalny wyrok w innej sprawie.

W grudniu niejaki Cowan, żyjący ze swą przyjaciółką w Brooklinie postanowili popełnić samobójstwo. Towarzyszka Cowana, Bourton, strzeliła pierwsza do siebie, kładąc się trupem. Następnie Cowan strzelił sobie w głowę. Ponieważ jednak ręka mu za- drżała, więc strzał nie był śmiertelny. W każdym razie Cowan pozabawił się wzroku. Sąd nowojorski skazał go o- beenie „za morderstwo“ na własnej o- sobie na karę śmierci, a ponieważ nie uznał środków łagodzących i sędziowie przysięgli nie podpisali prośby o uła- kawienie, przeto niedługo zostanie stracony.

Proces o zbrodnię z czasów caratu

W Ekaterynostawiu odbył się wznowiony przez sowiety proces o z- mordowanie na rozkaz tajnej po- licji carskiej posła lewicow go do Du- my, dra Karawajewa, przez członków Związku reakcyjnego. Sąd sowiecki uznał dwóch oskarżonych: Szeldego i Szekonenkę, winnymi udziału w morderstwie i skazał ich na śmierć. Dwóch innych oskarżonych skazano na 10 i 15 lat ciężkiego więzienia.

Ostatnie wiadomości.

Spaleni Samochodów wojskowych.

Warszawa: W niedzielę wielka- nocną na terenie dyonu samochodowego przy ul. Smolnej wybuchł ol- brzymi pożar, który strawił cały ga- raz, i mieszczące się w nim wówczas 29 samochodów i 2 motocykle w ich liczbie samochody generała Rozwa- dowskiego i Munkiewicza. Przyczyną pożaru była nieostrożność żołnierza, czyszczącego benzyną mundur przy piecyku. Sprawcę katastrofy are- sztowano.

Pomimo natychmiastowej pomo-ocy niesionej przez 4 oddziały stra- ży ogniowej — ogień trwał przeszło godzinę — zgłiszcza zaś dogasały do godziny 5-ej.

Straty narazie oblicza się na mi- ljon złotych.

Obywatelska uchwała urzędników.

Wilno. Związek urzędników Uni- wersytetu Stefana Batoro na ostat- niem posiedzeniu wypowiedział się przeciw podwyżce poborów urzęd- ników państw., podkreślając, że sytuacja obecna wymaga wielkich ofiar ze stro- ny obywateli przyczem obowiązkiem każdego Polaka jest zrzeczenie się nawet z najludniejszych praw. W zakończeniu rezolucja wzywa Stowa- rzyszenie Urzędników Państw. w Wil- nie i Centralę Urzędników Państw. w Warszawie do zajęcia identycznego stanowiska.

Bandyci toruńscy schwytni.

Toruń. Wydział Bezpieczeństwa tut. policji zawiadomiony został, że dwaj bandyci, którzy wywołali pamię- tną w Toruniu sensację, raniąc kilka osób — zostali wreszcie podczas obla- wy policyjnej w okolicy Łęczycy schwy- tani, przyczem jeden z nich, nazwis- kiem Andrzejczak zastrzelił się w chwili aresztowania — drugiego zaś osadzono w więzieniu.

Aresztowanie kontrabandyzisty.

Łódź. Na dworcu Kaliskim w Ło- dzi aresztowano niejakiego Chaima Syngiera, żyda, który szmuglował własnie około 100 kilogr. tytoniu z Gólska. Jak wykazało śledztwo Syn- gier stał na czele szajki kontrabandy- stów, która w ostatnich czasach zarzu- cała łódzki rynek olbrzymią ilością gdańskiego tytoniu przywożonego sa- mochodami i wozami. Dalsze poszu- kiwania i śledztwo w toku.

Otruć w pociągu.

Piotrków. Policja dworcowa na st. Piotrków znalazła w jednym z wa- gonów 3 kl. pociągu przybyłego z Warszawy — trupa 67-letniego Jakuba Kozaka, przybyłego z Ameryki. Jak wykazało śledztwo Kozak został otru- ty wódką i cukierkami przez Józefa Koteckiego z Łodzi i Juliana Gawroń- skiego przy których znaleziono pie- niądze i rzeczy, jakie mordercy zabra- li po śmierci swej ofiary.

Truciciele staną przed sądem do- różnym.

Ruch Towarzystw.

— **Wąbrzeźno.** Zebranie Cechu malarzy od- będzie się w sobotę, 10 kwietnia o godz. 10 przed p. u p. B. Stanczewskiego Wolności 77 a, na które wszystkich zaprasza

Zarząd.

— **Wąbrzeźno.** Cwi-zenia wojskowe Stow. Kat. Młodzieży odbędzie się dziś w środę o godz. 8 wiecz. w wikaryjce.

Przybycie wszystkich członków konieczne.

„Głos“ Zarząd.

— **Wąbrzeźno.** W niedzielę dnia 11. 4. o godz. 1 i pół odbędzie się zebranie Wydziału Pomocników obywatelskich w lokalu p. Le- wanowskiego ul. Kolejowa.

Przybycie konieczne Zarząd.

Gielda pieniężna.

Dolar urzędowo 7.90, między ban- kami 7.90, prywatnie 8.36, tenden- cja mocna.

Dewizy Warszawa.

Paryż 27.65, Praga 23.77 1/2, Londyn 33.51, Szwajcaria 152.60, Wiedeń 111.75, Włochy 31.88

Gdańsk.

Za 100 zł. 1000 Gd. 68.05—62.30, prze- kaz na Warszawa 62.72—62.88. Dolar w stosun- ku do zł. 5.165—5.1815. Dolar przekaz na Warszawę 8.15 8.25, za 100 guld. w obrotach prywatnych 59.65—16.35.

Druk i nakład „Głos Wąbrzeski“ Wąbrzeźno Red. odpowiedzialny: B. Szczuka Wąbrzeźno

Wszystkim, którzy brali udział w pogrzebie mego męża s. p.

Józefa Klugiewicza

a przedewszystkiem ks. dobrodziejowi Mickolcowi składam na tej drodze najrdczniejsze

„Bóg zapłać“!

M. Klugiewiczowa.

Licytacja przymusowa

W piątek, dnia 16 kwietnia br. o godzinie 1 w południe sprzedawac będę u pana Jana Trawińskiego w Ryńsku najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą

szafę do rzeszy i kanapę,

Egzekutor powiatowy
przy Wydziale Powiatowym w Wąbrzeźnie.

Licytacja przymusowa.

W piątek, dnia 16 kwietnia br. o godzinie 10-tej przed południem sprzedawac będę u pana Różalskiego Franciszka w Ryńsku najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą:

bryczkę.

Egzekutor powiatowy
przy Wydziale Powiatowym w Wąbrzeźnie.

Licytacja przymusowa.

W piątek, dnia 16 kwietnia br. o godzinie 11 i pół przed południem sprzedawac będę u pana Makowskiego Pawła w Ryńsku najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą:

kanapę i maszynę do szycia.

Egzekutor powiatowy
przy Wydziale Powiatowym w Wąbrzeźnie.

Licytacja przymusowa.

W środę, dnia 14 kwietnia br. o godzinie 11-tej przed południem sprzedawac będę na majątności Owieczkowskiej najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą:

10 tucznych świń, 7 dwuletnich jełowie i dwa zrebaki dwuletnie.

Egzekutor powiatowy
przy Wydziale Powiatowym w Wąbrzeźnie.

Licytacja przymusowa.

W czwartek, dnia 15 kwietnia br. o godzinie 11-tej przed południem sprzedawac będę u pana Jerzykowskiego w Gajewie najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą:

urządzenie pokoju salonowego, urządzenie pokoju męskiego urządzenie pokoju muzycznego z fortepianem.

Egzekutor powiatowy
przy Wydziale Powiatowym w Wąbrzeźnie.

Licytacja przymusowa.

We wtorek, dnia 13 kwietnia br. o godzinie 11 przed poł. sprzedawac będę u p. Dąbskiego, właściciela majątności w Walyczu najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą:

kompletne urządzenie } pokoju muzycznego
z fortepianem }
pokoju salonowego }
pokoju bawialnego }

Egzekutor powiatowy
przy Wydziale Powiatowym w Wąbrzeźnie.

**Kto kupuje towary zagraniczne,
podkopuje byt swojej Ojczyzny!**

Poleca

za gotówkę i na 5 6 miesięcznych spłat słynne ze swej trwałości i najdokładniejszego odświeżania mleka znane oryg. szwedzkie **WIRÓWKI** (centryfugi)

„Alfa-Lafal“

po cenach ściśle fabrycznych oraz dostarcza wszelkie maszyny i przybory dla mleczarń

ZASTĘPCA ALFA-LAFAL

Jan Kozłowski

Toruńska 20 KOWALEWO-POM. Toruńska 20

PIEGI

złote plamy

opaleniznę

usuwa pod gwarancją
- apt. p. Gadebuscha -
Aziela krem od piegów
1/4 sz. 3,70 zł. 1/2 sz. 1,95 zł.
Aziela mydło
1 kw. 1 - sz. 3 kw. 2,70 zł.
Do nabycia w następn. drogerjach
Główny, Wąbrzeźno Rynek
L. Donat Nast., Wąbrzeźno Rynek 2
J. Gadebusch, Poznań Nowa 7.

Na sprzedaż:
buraki pastewne
a centnar 80 gr.
kartofle
a centnar 1,60 zł.
Dom. S. snówk

Po 8 letniej praktyce wystąpiłem na własne życzenie ze służby sądowej i osiedliłem się w Wąbrzeźnie przy ul. Wolności nr. 8 (obok sądu) jako

Sekretarz Prywatny

Załatwiam wszelkie sprawy wchodzące w zakres sądownictwa i administracji.

Kontrakty kupna - sprzedaży samiany i dzierżawy.
Przewaloryzowanie wierzitelności hipotecznych.

Godziny przyjęć od 8 rano do 3 po poł.

E. ZIELIŃSKI, b. sekretarz sądowy

OGŁOSZENIE.

Osiedlwszy się w Kowalewie, rozpocznę z dniem 8-go kwietnia rb.

PRZYJĘCIA CHORYCH

w domu p. Łęgowskiego w Ryńku

od g. 9-12 i od 3-5 codziennie oprócz niedziel i świąt.

Dr. med. Bolesław Węglowski.

U w a g a: Przyjmuję również członków Powiatowej Kasy Chorych.-

Przetarg przymusowy.

Dnia 10-ego kwietnia 1926 r. o godz. 11 przed poł. sprzedawac będę najwięcej dającym za natychmiastową zapłatę gotówką u p. Chylareckiego w Makswaldzie p. Wąbrzeźno

2 prośne świnię (około 2 str.) koń wyjazdowy (carogniady), koń wyjazdowy (kwestny), 2 pary półszorków wyjazdowych z dzwonkami, sanie wyjazdowe, lokomobilę (wzór Garrett Smith & Co. Nr 3325 8 atmosf. 1894 Magdeburg), młockarnię (Prothes & Co. Sineohn), powóz kryty, parę półszorków i 2 prośne świnię (a 1 i pół str.)

Głowczewski, komornik sądowy,
Wąbrzeźno.

15 ludzi

szukają pracy w rolnictwie zgłoszenia na zapotrzebowanie przyjmuje

MAGISTRAT
Wąbrzeźno.

Uczciwa dziewczyna

może się zgłosić od zaraz

Z. Ziółkowska
Mestwina 8.

Dziewczyna

mówiaca po polsku i niemiecku, która zarazem obejmuje poszenie świąt może się zaraz zgłosić

Röhrich, Prusy.

Zgubiono papiery

wojskowe na nazw. **JAN TIBER** 18 pułk TORUŃ
Uprasza się o oddanie tychże w adn. Gl. Wabr.

Żyto jare - krowę Kourki do chowu, Drzewka owocowe, Truskawki, Maliny, - Porzeczki -

sprzeda
Majątność Niedzwiedz
p. Wąbrzeźno.

Licytacja przymusowa.

Podaje się do publicznej wiadomości, iż w piątek, dnia 9 kwietnia o godz. 10 przed poł w Wąbrzeźnie na Ryнку sprzedawane będą egzekucyjnie zajęte ruchomości na pokrycie zaległości podatkowych, t. j.

32 kapelusze damskie letnie
Urząd Skarbowy podatków i opłat skarbowych.

Poleca się!

Musztardę „Ola“ musztardę angielską
Konsery jar. ynowe
Ekstrakt pomidorowy
Konfitury marmelady
Śmietankę kondensowaną
Herbaty, „Jap.ńczyk“ „Czajnik“
Świeżo paloną kawę
Kielbasę krakowską
Kielbaski krakowskie w puszkach
CYTRYNY POMARAŃCZE

Korniszony
Ceny względne! Obsługa skora i rzetelna!

Skład Delikatesów

Tel. 5. **Fr. Szymański** Rynek.

Drogerja pod „Aniołem“
Wąbrzeźno - Kolejowa 70.

Poleca
Farby, lakiery, pokosty, oleje, benzynę, smary, klej stolarski. artykuły fotograficzne, mydła toaletowe, perfumy krajowe i zagraniczne, artykuły gumowe, watę, bandażę, pasy przepuklinowe

TAPETY

Nowe wzory nadeszły
Ceny konkurencyjne!
Obsługa skora i rzetelna!

WYDZIERŻAWIĘ

ogrod owocowy

przy katolickim omentarzu i

ogród warzywny

położony przy mieście Wąbrzeźnie

o obszarze 3/4 morgi

Dr. Sujkowski, Grudziądz

ul. Wybickieg. 31. ul. Wybickieg. 31

Przetarg przymusowy.

Dnia 9 kwietnia 1926 r. o godz. 1 w południe sprzedawac będę najwięcej dającym za natychmiastową zapłatę gotówką u p. Otto Kowalski w Wąbrzeźnie ulica Pomorska

60 rur żelaznych.

Głowczewski, komornik sądowy,
Wąbrzeźno.

Mów sąsiadom

Dobrej gazety chcesz
a zatem

Głos Wąbrzeski bierz

Szan. abonentów upraszamy popierać firmy ogłaszające się w „Głosie Wąbrzeskim“